

Niemand's Hond

De positie van de straat- en zwervhonden in de Europese Unie

Marcel Bergen
Irma Clement

Met een voorwoord van **Martin Gaus**

**Dit boek is opgedragen aan alle honden in de Europese Unie
die momenteel worden opgejaagd, gemarteld of gedood.**

Niemand's Hond

De positie van de straat- en zwerfhonden in de Europese Unie

Marcel Bergen
Irma Clement

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	7
Inleiding	15
Oost-Europa	19
Zuid-Europa	41
West-Europa	61
Positieve ontwikkelingen	79
Oogegetuigen verslag	87
Organisaties	109
Colofon	114

VOORWOORD

‘Niemand's Hond’ is aangrijpend. Omdat het geschreven is als een documentaire, zonder vals sentiment, de naakte waarheid, onverbloemd.

Het laat de uitzichtloosheid zien van het leven van die honden en van hen die het probleem ter plaatse willen aanpakken. Vechten tegen de bierkaai lijkt het.

Toch geeft het ook hoop. Omdat instanties steeds meer willen samenwerken en de algemene problematiek steeds meer bekend wordt. Samen staan ze sterker.

Stichtingen nemen de honden op en zoeken in welvarender landen zoals ook het onze een plekje voor de zwerfhonden. Vaak gaat dat goed en dat is mooi.

Daar staat tegenover dat er ook honden zijn die zich niet kunnen passen in het leven in onze maatschappij, zij worden bij ons juist ongelukkig. Vaak eindigen die honden hun leven alsnog in een asiel, de goedbedoelende eigenaar in tranen achterlatend.

Dus het probleem ter plaatse oplossen is het antwoord op dit ingewikkelde probleem.

‘Niemand's Hond’ maakt dat overduidelijk: Helpen is mooi, maar alleen adequaat helpen helpt.

Martin Gaus

ZWERFHONDEN IN DE EU

Grote delen van Europa kampen met enorme populaties zwerfhonden. Door het ontbreken van betrouwbare statistieken is het niet duidelijk om hoeveel honden het gaat. Volgens dierenwelzijnsorganisaties loopt het totaal aantal zwerfhonden in de EU waarschijnlijk in de miljoenen. Het aantal zwerfhonden wereldwijd wordt geschat op 375 miljoen. De overheden lijken vaak machteloos om het probleem op te lossen en grijpen naar het middel van euthanasie om de populaties te reduceren.

Naast de grote aantallen pups dragen ook de afgedankte honden bij aan het probleem. In bijvoorbeeld Engeland, Ierland en Spanje worden Greyhounds, Podenco's en Pharaohonden na hun arbeidzame leven afgeschreven en letterlijk op straat gezet. De aanwezigheid van de zwerfhonden leidt vaak tot irritatie en onbegrip bij de plaatselijke bevolking. Zij verjagen of doden de honden of brengen ze naar een van de vele gemeentelijke asielen annex dodingscentra. Het beleid van de Europese Unie beperkt zich tot het uitgeven van aanbevelingen en het ondersteunen van lokale programma's.

Het Verdrag van Lissabon erkent dat dieren wezens met gevoel zijn, die pijn en vreugde kunnen ervaren. In de praktijk is deze passage uit het Verdrag alleen van toepassing op dieren in de landbouw, in dierentuinen en in laboratoria.

De Europese Unie stelt jaarlijks een algemeen programma vast voor de uitroeiing, bestrijding en bewaking van bepaalde dierziekten en infecties. Dit programma is niet gericht op de populaties zwerfhonden. Dit betekent dat het welzijn van zwerfhonden, maar ook die van katten, en de manier waarop het probleem van zwerfhonden wordt aangepakt, niet onder de dierenwelzijnregels van de EU valt. De afzonderlijke lidstaten zijn zelf verantwoordelijk voor het oplossen van het probleem en het ontwikkelen van beleid. Dat heeft tot gevolg dat er in iedere lidstaat en zelfs in delen van sommige lidstaten van een andere aanpak sprake is.

Diverse instanties hebben zich gebogen over de vraag hoe men zwervhondenpopulaties het best kan beheersen.

Teef met pups

© Ria Kuurman

In 1990 is het rapport 'Guidelines for Dog Population Management' verschenen van WHO en de WSPA. Het beschrijft het wereldwijde zwervhondenprobleem en de mogelijk oplossingen. Zwervhondenmanagement moet volgens dit wetenschappelijk rapport gericht zijn op het verminderen van het aantal loslopende honden, om het welzijn van de honden te verbeteren en de gezondheidsrisico's voor de mens te verminderen.

Als enig echte oplossing voor het probleem wordt het onvruchtbaar maken van zwervhonden genoemd (neutralisatie). Daarnaast zijn andere maatregelen nodig, zoals wetgeving, educatie en informatie.

Uit onderzoek van de World Organisation for Animal Health (O.E.I.) is gebleken, dat in zestig procent van de Europese landen zwervhonden een probleem vormen. De problemen zijn het grootst in Oost- en Zuid-Europa.

Ondanks de aanbevelingen van het hierboven genoemde rapport is in meer dan zestig procent van de Europese landen met een zwervhondenprobleem het doden/euthanaseren van zwervhonden politiek beleid. Na wetenschappelijk onderzoek kwam de O.E.I. in 2009 tot dezelfde conclusie als de Wereldgezondheidsorganisatie.

Om effectief te kunnen zijn moet het management van zwervhonden altijd samengaan met het omvormen van het gedrag van mensen. Het bevorderen van verantwoordelijk hondenbezit kan het aantal zwervhonden, en daarmee ook de verspreiding van ziektes, aanmerkelijk verminderen.

MEERDERHEID ROEMENEN TEGEN DODEN ZWERFHONDEN

Het Roemeense marktonderzoeksbureau Mercury Research heeft in opdracht van de dierenwelzijnsorganisatie Vier Voeters onderzoek gedaan naar de houding van Roemenen tegenover het doden van zwervhonden: 62 procent van de bevolking blijkt tegen het doden te zijn.

Een groot deel van de Roemenen is voorstander van alternatieve oplossingen voor het zwervhondenprobleem. Zo geeft maar liefst 84 procent er de voorkeur aan om de zwervhonden in dierenasiels op te vangen.

Van de Roemeense bevolking zegt bovendien 72 procent dat ze het ermee eens zijn dat zachttaardige honden na castratie weer op straat mogen leven.

Uit het onderzoek blijkt dat de Roemeense bevolking ontvankelijk is voor veilige en niet-gewelddadige oplossingen en dit versterkt de oproep van Vier Voeters dat de overheid geen publiek geld meer moet uitgeven aan het doden van dieren, maar in plaats daarvan moet investeren in de bouw van hoogwaardige asielen en adoptiecentra. Samen met de regering en de gemeente zouden sterilisatieprogramma's moeten worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Massadoding, zoals ingezet door de Roemeense regering, blijkt nauwelijks effect te hebben op de omvang van de zwervhondenpopulatie. Vier Voeters werkt met de zogenoemde "Vangen-castreren-vrijlaten" -methode: de zwervdieren worden gevangen, gecastreerd, ontwormd en ingeënt tegen hondsdoelheid. Daarna worden ze vrijgelaten op de plek waar ze werden gevonden. Zelfs de World Health Organization ondersteunt deze methode als enige ethisch aanvaardbare strategie om de zwervhondenpopulatie onder controle te krijgen en houden.

Het onderzoek laat ook zien dat 66 procent van de Roemenen zou weigeren om te stemmen op een partij die het doden van zwervhonden ondersteunt. Dit is een duidelijke boodschap aan de politici. Nu is het spannend om te zien welke leden van het Europees Parlement publiekelijk een standpunt over deze kwestie durven innemen en het op de agenda durven zetten voor de komende vijf jaar.

(bron: Vier Voeters)

Wachten op euthanasie

© Hanneke Vastenburg

Tientallen honden zitten in kleine hokken bij elkaar. Regelmatig vinden er gevechten plaats om eten. Besmettelijke ziektes zoals parvo en chronische diarree komen vaak voor.

In een aantal asielen mogen vrijwilligers de honden extra eten en drinken geven, hokken schoonmaken en medische zorg verlenen. Honden die geschikt zijn voor adoptie worden vrijgekocht en herplaatst.

ZWERFDIERENKLINIEK IN SOFIA

Op 4 oktober 2013 openden Yordanka Fandakova, burgemeester van de Bulgaarse hoofdstad Sofia, en Heli Dungler, oprichter en voorzitter van Vier Voeters een kliniek, waar zwerfdieren medisch kunnen worden onderzocht en geneutraliseerd, zodat de groei van de zwerfdierenpopulatie stopt.

Heli Dungler: *"Dit project is een geslaagd voorbeeld van de samenwerking tussen lokale overheden en een dierenbeschermingsorganisatie als Vier Voeters. Wij zijn blij dat er gemeenten zijn die een vooruitstrevende werkwijze hanteren door neutralisatieprogramma's en educatieve campagnes te ondersteunen in plaats van dieren te doden."*

"De zwerfdieren zijn één van de meest besproken onderwerpen in onze stad. Ik verheug me op de samenwerking met een ervaren partner zoals Vier Voeters", benadrukte burgemeester Yordanka Fandakova. *"Een oplossing is alleen mogelijk als we onze krachten bundelen"*. Sinds de informele opening in de zomer van 2013 heeft het team al meer dan 500 dieren behandeld. Het is de bedoeling om minstens 1.200 zwerfhonden en -katten per jaar te neutraliseren. Vier Voeters mag de kliniek tien jaar lang kosteloos gebruiken. De stad Sofia heeft het gebouw gerenoveerd en Vier Voeters verzorgt de medische uitrusting en het personeel. (bron: Vier Voeters)

Dierenkliniek van Stichting Vier Voeters

© Vier Voeters

GRIEKENLAND

Zowel op het vasteland als op de eilanden is er sprake van een zwervhondenprobleem. De Griekse overheid heeft nauwelijks een gericht beleid om het aantal zwervhonden terug te brengen.

Het ontbreekt aan geboortebeperkingsprogramma's, waardoor de zwervhondenpopulaties in omvang blijven toenemen. De meeste zwervhonden staan bloot aan verwaarlozing, vergiftiging en mishandeling. Puppy's staan in dozen voor de asielen of op straat en bij de vuilnis. Veel honden verongelukken in het verkeer en overlijden ter plaatse.

In veel gevallen krijgen kinderen een puppy cadeau en als deze volwassen is, belandt de jong-volwassen hond op straat en gaat zwerven.

Een ander verschijnsel is het grote aantal verwaarloosde kettinghonden. Deze honden dienen als waakhond voor boerderijen en bouwterreinen en hebben een lokale eigenaar. Over het algemeen krijgen de kettinghonden weinig verzorging. De enige manier om de leefomstandigheden van deze honden te verbeteren, is het doen van aangifte bij de lokale politie en een dierenwelzijnsorganisatie.

In combinatie met getuigenverklaringen en foto's is de politie verplicht een onderzoek in te stellen naar de situatie van de verwaarloosde kettinghond. Wanneer de aangifte gegrond is, kan de overheid de eigenaar dwingen om beter voor de hond te zorgen. In het uiterste geval kan de hond worden overgedragen aan een dierenwelzijnsorganisatie. Deze neemt in overleg met de eigenaar de verzorging van de kettinghond over.

WETGEVING

Het Griekse parlement heeft in 2012 op aandringen van de Europese Commissie een Dierenwelzijnswet aangenomen. De wet beschouwt een dier als een wezen met gevoel en geeft richtlijnen om correct met dieren om te gaan. De wet stelt het chippen van honden verplicht. Per overtreding van deze bepaling kan een boete

VERSLAG VAN DIERENARTS KOSTA VANHEERSWYNGHEL

Kosta Vanheerswyngghels is dierenarts. Hij studeerde diergeneeskunde aan de Universiteit van Gent.

Na zijn jarenlange verblijf in België is hij in 1997 teruggekeerd naar Halkidiki in zijn geboorteland om zich te ontfemen over de verwaarloosde, vergiftigde en gewonde dieren. Kosta Vanheerswyngghels geeft de hulp aan de straatdieren geheel op eigen initiatief. De kosten die hij maakt voor de medische behandelingen worden betaald van giften.

Kosta Vanheerswyngghels meldt vanuit Halkidiki (Griekenland): *"de toestand is niet erg veranderd spijtig genoeg. Het strooien van gif voor zwerfhonden gebeurt nog steeds in het donker vermoedelijk door lokale instanties en daarmee bedoel ik natuurlijk de burgemeesters van verschillende dorpen en zeker ook steden! Het spijtige is dat we geen bewijzen kunnen vinden.*

De vergiftigingsdood is zowat het ergste wat een straathond kan overkomen want de dood komt pas na twintig tot dertig minuten lijden en met lijden bedoel ik hevige spierkrampen; het dier schudt werkelijk van de pijn. Ik heb ergens een video geüpload (facebook: GriekseStraathondensosStrays (red.)) waar u kunt zien hoe zeer de dieren lijden. Gelukkig heb ik dit dier kunnen redden, want hij had een eigenaar die ervoor zorgde, wat met de straathondjes...

Verder kun je niet op hoofdweegen rijden zonder gruwelijke beelden van aangereiden hondjes en katjes te moeten aanzien. Het enige positieve is dat dankzij de rechter Emanouil Roussos Papadakis de wetten wat dierenmishandeling betreft heel streng zijn gemaakt en dat dierenmishandelaars in de gevangenis kunnen belanden.

Het spijtige is dat, deze rechter gestorven is in oktober 2013. Maar hij is het noemen waard, want hij heeft veel gedaan met de Griekse wetgeving voor zwerfdieren.

Verder ben ik van mening dat de enige oplossing is, de zwerfdieren massaal te neutraliseren en ook de eigenaren van hond of kat te verplichten hun dieren te neutraliseren. Het is belangrijk om de zwerfhonden te neutraliseren, want van

Aangereiden straathond

© Kosta Vanheerswyngghels

*één teef kun je in 32 maanden ongeveer 1250 nakomelingen krijgen. Met vriendelijke groeten en hopen op een betere toekomst voor de hondjes en katjes van het ongevoelige-onbarmhartige Griekenland.
P.S. Ik noem voornamelijk hondjes, maar de toestand geldt ook voor de katjes."*

Medisch onderzoek van straathond

© Kosta Vanheerswyngheles

Op 1 januari 1962 werd de Wet op de Dierenbescherming van kracht. In dat jaar was het verboden om honden als trekhond te gebruiken. De Anti-Trekhonden Bond was overigens niet de eerste dierenbeschermingsorganisatie in Nederland.

Op 11 mei 1864 kwam in Den Haag een zestal heren bijeen om te vergaderen over de oprichting van 'een vereniging ter voorkoming en beteugeling der kwelling en mishandeling van dieren'.

Op 25 augustus van datzelfde jaar werd 'De 's-Gravenhaagsche Vereeniging tot Bescherming van Dieren' opgericht. Eind 1865 had de vereniging al 580 leden. Amsterdam volgde in 1878 met de oprichting van de 'Koningin Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren'.

In Utrecht kwam op 10 april 1902 een 'Voorloopig Comité' bijeen om te vergaderen over de oprichting van een 'toevluchtsoord voor noodlijdende dieren'. Een maand later werd het 'Stichtsch Asyl voor Dieren' opgericht.

In de jaren zestig van de twintigste eeuw neemt de welvaart verder toe en is geboortebeperving, ook bij dieren, bespreekbaar. Het aantal neutralisaties stijgt en door een combinatie van dierenwelzijnsregels, samenwerking, het geven van voorlichting en educatie en een fijnmazig netwerk van asielen wordt Nederland zwerfhondenvrij.

De hond wordt vanaf deze periode vrijwel nog uitsluitend gezien als huisgenoot.

NIET DOOR DE BEUGEL EN HONDENSLAGER

Tot 1400 liepen de meeste honden van het gewone volk los over straat. Deze honden dienden als waakhond, jachthond of trekhond en plantten zich ongecontroleerd voort. Daardoor ontstonden er omvangrijke populaties zwerfhonden. Dit leidde tot de problemen die vergelijkbaar zijn met de huidige situatie in een groot aantal landen van de Europese Unie.

Voorals agressieve en zieke honden werden gezien als een bedreiging voor de volksgezondheid. Zij konden een besmettelijke ziekte als hondsdolheid overbrengen, maar ook het uitbreken van de pest en melaatsheid werd aan de zwerfhonden toegeschreven. Het kon dan ook niet lang duren voordat de gemeentelijke overheden overgingen tot het nemen van rigoureuze maatregelen.

In Amsterdam werd omstreeks 1400 een beugel aan de toren van de Oude Kerk bevestigd. Tegen betaling van een stuiver moest een hond door de beugel passen. Een hond die niet door deze beugel kon was te groot om vrij rond te lopen en moest worden aangelijnd.

Andere honden, zoals waak- en scheepshonden moesten een penning dragen zodat het duidelijk was dat het niet om een zwerfhond ging.

De meeste mensen trokken zich niets van dit gebod aan. Daarop besloten veel stadsbesturen om rond 1480 de zogenoemde hondenmepper of hondenslager in te huren. Deze mannen trokken van stad tot stad en waren uitgerust met een houten knots met ijzeren punten of een zweep. Zij werden betaald per dode hond. Met de knots of kodde zwaaiden de hondenmepper in de rondte om honden te verjagen of dood te slaan. Al snel kreeg de hondenmepper de bijnaam koddie, koddebeier of stokman. In Amsterdam trad de eerste hondenmepper in 1532 in vaste dienst.

De hondenmepper was niet uitsluitend op straat te vinden. Ook in de kerken waren de zogenoemde stokmannen actief. Zij hadden de taak om de kerk te beschermen tegen binnenlopende zwerfhonden en ander ongedierte.

In de Grote Kerk te Scheemda (Groningen) hangt ter illustratie nog steeds de zweep van de hondenmepper. Deze zweep is tot in de negentiende eeuw gebruikt.

'In vroeger dagen, ook in Zandvoort, ging ter vervanging van dat Rlokgebeier de z.g. hondenslager rond. Diens baantje bestond er natuurlijk uit te willen zorgen, dat de kerkbezoekers in hun gebeden en meditaties niet gestoord werden door in de buurt blaffende en jankende honden.

-Het doet ons vreemd aan, maar het was destijds vooral onder de beter gesitueerden niet ongewoon om zijn hond mee naar den kerkdienst te nemen. In oude geschriften kan men meermalen tekeningen daaromtrent aantreffen en zijn deze ook te bezichtigen in 's Rijks-Prentenkabinet. Ds. F.W. Drijver, de bekende folklorist, weet in een vlugschriftje te vertellen, dat de diaken, die tijdens de preek van zekeren dominee Martinus te Epe in de 17e eeuw, collecteerde het handvat van den geldbuidel stuksloeg op een hond, die hem ineens ter kerke aanblafte (Waar was toen de hondenslager??).

asielen plaatsen van dieren werkt dus slechts zeer tijdelijk en is zinloos als maatregel om de populatie terug te dringen voor de lange termijn.

Ook het adopteren van honden naar het buitenland zorgt er niet voor dat het probleem in het land van oorsprong vermindert. Er zullen weer nieuwe honden komen, die de geadopteerde honden vervangen en die ook weer in erbarmelijke omstandigheden zullen moeten zien te overleven.

Wat vaak gebeurt, is dat een roedel zelf nieuwe aanwas creëert om voldoende op kracht te blijven en dat er meer pups worden geboren, maar dat door gebrek aan voldoende bronnen, de zwakkere honden uiteindelijk een zeer onaangename dood sterven, door honger of dorst. Wanneer het aantal honden stabiel maar steriel blijft, neemt het leed zienderogen af.

(bron: Animal Foudation Platform / Nathalie Klinge)

NIET-CHIRURGISCH NEUTRALISEREN

Tot voor kort lag de nadruk vooral op de chirurgische methoden van neutraliseren. Gebruikelijk waren de methoden ABC, CNVR en TNR, eigenlijk altijd gecombineerd met de rabiësvaccinatie.

Tegenwoordig is een niet-chirurgische neutralisatie mogelijkheid nabij. Er kan worden ingegrepen op verschillende niveaus van de voortplanting: hormonaal, cytotoxisch, immunologisch en chemisch. De wetenschap staat op het punt om over mogelijkheden te beschikken om teven te neutraliseren door een vaccin. De stap naar het oraal aanbieden van eenmalige en permanente castratiemiddelen is zeer dichtbij. Dit zou het neutraliseren van verwilderde honden (en katten!) mogelijk maken – wat een totaaloplossing zou bieden voor de overpopulatie.

LOSLOPENDE HUISDIEREN ZIJN WILDE DIEREN?

In de afgelopen drie jaar heeft de Europese Commissie gewerkt aan een ontwerp voor de nieuwe Dierengezondheidswet, dat waarschijnlijk het grootste deel van de huidige Europese wetgeving met betrekking tot de gezondheid van dieren zal vervangen.

De internationale dierenwelzijnsorganisatie Vier Voeters is positief dat de ontwerptekst oproept tot een identificatie- en registratieplicht voor alle honden in Europa. De organisatie ziet echter ook grote risico's.

In het huidige ontwerp voor de Dierengezondheidswet wordt duidelijk dat de Europese Commissie overweegt om zwerfhonden en -katten als wilde dieren te bestempelen.

Inez de Ligt, directeur van Vier Voeters Nederland, ziet in dit voorstel een concrete bedreiging voor dierenwelzijn in heel Europa. *“Als dit voorstel goedgekeurd wordt, betekent het dat loslopende dieren, of dit nu zwervedieren of verdwaalde huisdieren zijn, een lager beschermingsniveau krijgen in de EU. Nu al worden in Nederland per jaar tussen de 8.000 en 13.500 katten afgeschoten door jagers. Dit zijn verwilderde katten én huiskatten. Want geen jager kan met honderd procent zekerheid zeggen welke van de twee hij in het vizier heeft. Met een classificering als huisdier zouden we de bescherming voor deze dieren kunnen vergroten.”*

Publieke opinie opzettelijk genegeerd

De beslissing zou ook de verzoeken van EU-burgers negeren, die willen dat dieren juist beter beschermd worden. Het wetsontwerpproces wordt buiten de publiciteit gehouden om ervoor te zorgen dat het geaccepteerd wordt zonder kritiek van de bevolking.

De Ligt: *“Het zwervedierenprobleem is door mensen gecreëerd, omdat ze hun huisdieren niet gecastreerd laten loslopen of op straat zetten. Vier Voeters werkt al sinds 2010 aan verantwoord eigenaarschap van gezelschapsdieren. We vragen onze vertegenwoordigers in Europa en de Commissie om dit onacceptabele voorstel in te trekken en in plaats daarvan te focussen op verbetering van de gezondheid en het welzijn van dieren.”*

OOGGETUIGEN VERSLAG

PERRERA

Samen met Lian Baremans van de Stichting Dierenhulp zonder Grenzen reizen wij per auto naar het dodingsstation (perrera) la Ribera in Huelva.

Lian woont en werkt al geruime tijd in Huelva en kent de plaatselijke situatie goed. Zij zal ons in contact brengen met Elena Vázquez. Zij is dierenarts en mag eenmaal per week de perrera bezoeken. Elena heeft met een aantal vrijwilligers een organisatie opgericht, HADA (Huelva Ayuda Defensa Animal).

De perrera ligt afgelegen aan een landweg buiten de stad. Het complex is ommuurd en lijkt daardoor meer op een gevangenis. De perrera ligt op een groot stuk land, begrensd met een hek.

Nergens is een bord te vinden waarop staat aangegeven dat dit een asiel is. Alleen het oorverdovende geblaf maakt duidelijk waar het gebouw voor dient.

Lian zegt dat wij even moeten wachten omdat er een overdracht van een hond plaatsvindt. Dierenarts Elena Vázquez heeft een Spaans adoptiegezin gevonden voor de hond.

Elena is niet officieel verbonden aan deze perrera. Zij heeft toestemming gekregen om op de donderdagochtend naar binnen te gaan om de dieren medische verzorging te geven. Zij bezoekt de perrera altijd met een aantal vrijwilligers van de stichting HADA. Terwijl de vrijwilligers de honden uitlaten, kan Elena de honden bekijken op hun sociale omgang met mensen.

Op deze donderdagochtend heeft Elena weer de mogelijkheid om een hond te plaatsen bij een gezin. Maar eerst moet een bloedtest uitwijzen of het dier gezond is. In de perrera ontbreekt het aan een behandelruimte. Buiten, terwijl een vrijwilligster de hond op de arm heeft, probeert zij bloed af te nemen. Dit gaat niet gemakkelijk. Na een aantal pogingen lukt het haar om enkele druppels bloed op te vangen.

INFORMATIE

ORGANISATIES

Tijdens het schrijven van Niemands Hond hebben wij veelvuldig gebruik gemaakt van informatie, onderzoeks- en beeldmateriaal van de volgende organisaties:

Animal Care España/SHIN zet zich in tegen het mishandelen en doden van (zwerv)honden in Zuid-Spanje.

 ace-charity.org

Binx is een non-profit organisatie die zich het noodlot van zwervhonden in Bulgarije aantrekt en zich hiervoor inzet.

 binx.eu

Cares 4 You maakt documentaires over misstanden met dieren in de wereld.

 cares4you.com

Greyhounds in nood Nederland (GINN) helpt al vijftien jaar verwaarloosde en mishandelde Galgo's en Greyhounds in binnen- en buitenland.

 greyhoundsinnood.nl

HADA (Huelva Ayuda y Defensa Animal) is een non-profit organisatie met als doel het bieden van hulp aan verlaten en mishandelde dieren in de provincie Huelva.

 asociacionhada.org

Honden zonder Toekomst en zusterorganisaties **Hunde ohne Zukunft** en **Perros sin Fronteras** zetten zich in, voor de ten dode opgeschreven honden op de Canarische eilanden.

 hondenzendertoeekomst.nl

Niemand's Hond

De positie van de straat- en zwerfhonden in de Europese Unie

Grote delen van Europa kampen met enorme populaties zwerfhonden. Volgens dierenwelzijnsorganisaties loopt het totaal aantal zwerfhonden in de Europese Unie in de miljoenen. De honden leven op straat, op bouwplaatsen of zwerven van buurt naar buurt. De lokale overheden proberen de omvang van de populaties terug te dringen door de honden te vangen en/of te euthanaseren. Dierenwelzijnsorganisaties en particuliere asielen pleiten voor een diervriendelijke opvang in combinatie met castratie- en sterilisatieprogramma's.

Niemand's Hond beschrijft hoe in verschillende landen van de EU met het probleem van de zwerfhonden wordt omgegaan.

In welke conditie verkeren de plaatselijke asielen, hoe staat het met de wetgeving en welke resultaten boeken de dierenwelzijnsorganisaties?

Maar ook, hoe is Nederland zwerfhondenvrij geworden en een verslag van de auteurs van een bezoek aan een particulier asiel en een dodingsstation in Huelva.

ISBN 978-90-8778-000-5

9 789087 780005 >